

Жоба тақырыбының атауы: №AP08855487 «Қазақстандағы мемлекет пен конфессиялар арасындағы қатынастар: XX ғ. басы – 1930 жж. аяғы»

Актуальность: Бүгінгі таңда мемлекет пен діни бірлестіктерінің ара қатынасы жөніндегі сұрақ өткір пікір таласты туғызуда, себебі діни ұйымдардың азаматтардың көңіл күйіне және жалпы қоғамдық үдерістерге ықпалы үнемі ұлғаюда. Бір жағынан діни ұйымдары әлеуметтік бастамаларды іске асыруда белсенділік танытады, бұл тұрғындар тарапынан сенім туғызады және олардың беделін арттырады. Екінші жағынан діни экстремизмін түту көбейгендігі байқалады, бұл қоғамның ахуалында жағымсыз әсерін тигізеді. Сондықтан тарихтың түрлі кезеңдерінде мемлекет пен конфессия ара қатынасының тарихи тәжірибесі ғылыми қызығушылық туғызады және мемлекеттік-конфессионалдық әрекеттесудің стратегиясын әзірлеу үшін пайдалы.

Қазақстандық полиэтникалық және поликонфессионалдық қоғам үшін мемлекеттің конфессиялармен әрекеттесуі өзекті мәселесіне айналған, әсіресе қазіргі уақытта. Діни бостандығы туралы сұрақ күрделі мәселелерге жатады, себебі діни өмірінің белсенділену жағдайында мемлекет ішіндегі мәдени айырмашылықтар күшейе мүмкін, этноконфессионалдық экстремизм, сепаратизм және олардың теріс салдарларының пайда болуы ықтимал

Жобаның мақсаты

Жоба мақсаты – ғылыми әдебиеттерді, жарияланған және жарық көрмеген түрлі сипаттағы мұрағат дереккөздерін талдау негізінде тарихи тәжірибені қорытындылау, мәселе бойынша ғылыми еңбектер дайындау үшін қоғамның тарихи дамуының түрлі (революцияға дейінгі және мемлекеттің әлеуметтік-саяси жүйесі күрделі өзгерген 1917 жылдан кейінгі) кезеңдерінде мемлекет пен конфессиялар арасындағы қатынастар бағыттарын зерттеу.

Келесі нәтижелерді алу жоспарлануда:

Жүргізілген зерттеулердің нәтижелері және алынған нәтижелер бойынша келесі басылымдарында ғылыми мақалаларды басып шығару жоспарлануда:

- Scopus базасының басылымдарында 2 мақала (Scopus базасында Cite Score бойынша процентиль 35 (отыз бестен) кем емес және/немесе Web of Science (Q1-Q3));

- ҚР Білім және ғылым министрлігінің Білім және ғылым саласын қадағалау комитеті ұсынған қазақстандық ғылыми журналдарында 4 мақала;

- Ғылыми дәйексөздер келтірудің ресейлік индексінің базасына кіретін басылымдарында 3 мақала;

- халықаралық конференциялар материалдарында 2 мақала, зерттеулер нәтижелері халықаралық конференцияларда баяндалады.

Жобаның негізгі персоналы:

Жоба жеткеушісі **Алпыспаева Галья Айтпаевна**, тарих ғылымдарының докторы, С.Сейфуллин атындағы ҚАТУ Қазақстан тарихы кафедрасының профессоры. Хирш индексі – 2 (2021 ж.).

РИНЦ - https://elibrary.ru/author_items.asp?authorid=977431

ОРСИД - <https://orcid.org/0000-0002-0672-8292>

[Scopus - Author ID: 57202775968](#)

Нұрбай Қаирболат Жакенұлы, тарих ғылымдарының докторы, С. Сейфуллин ат. ҚАТУ Қазақстан тарихы каф. профессоры. Хирш индексі – 1 (2019 ж.).

ОРСИД - <https://orcid.org/0000-0003-2795-3234>

Саяхимова Шолпан Назарбековна, тарих ғылымдарының кандидаты, С. Сейфуллин ат. ҚАТУ Қазақстан тарихы кафедрасының доценты. Индекс Хирша – 1 (2019 г.).

РИНЦ - https://elibrary.ru/author_items.asp?authorid=977689

ОРСИД - <https://orcid.org/0000-0001-7328-7311>

Жуман Гульмира – тарих ғылымдарының кандидаты, С. Сейфуллин ат. ҚАТУ Қазақстан тарихы кафедрасының доценты. Индекс Хирша – 1 (2019 г.).

Саметова Гульмира Сейтбековна – А. Байтұрсынов ат. Қостанай мемлекеттік университетінің Қазақстан тарихы және философия каф. аға оқытушысы. ОРСИД - <https://orcid.org/0000-0001-6965-924X>

Зейнуллина Жанна Руслановна – педагогика ғылымдарының магистрі, С.Сейфуллин ат. ҚАТУ докторанты.

Жумекенова Дидар Ерсайнқызы – Ө. Сұлтанғазин атындағы Қостанай мемлекеттік педагогикалық университетінің Дене тәрбиесі, спорт және туризм теориясы мен практикасы кафедрасының аға оқытушысы.

Жоба ғылыми мақалалары:

Алыспаева Г.А., Саяхимова Ш.Н., Саметова Г.С. Советская и постсоветская историография о развитии государственно-конфессиональных отношений в 1917-1990-ые годы (методологический аспект)» // Инновации. Наука. Образование. 2020. №21. С. 1382-1392. (РИНЦ). <https://www.elibrary.ru/item.asp?id=44282326>

Алыспаева Г.А., Саяхимова Ш.Н., Зейнуллина Ж.Р. Государственно-конфессиональные отношения в Казахстане (начало XX в. – конец 1930–х гг.): обзор и систематизация архивных источников» // Вестник ЕАГИ, 2020. №4. (КОКСОН). <https://egi.edu.kz/wp-content/uploads/2020/12/Vestnik-EAGI-4-2020-na-sajt.pdf>

Алыспаева Г.А., Саметова Г.С., Жумекенова Д.Е. Конфессиональная политика советского государства в 1917-1930-х годах (по материалам Акмолинской области) // Архивы: историческая память и духовная модернизация. Материалы межд. Научно-практ. Конф., посвященной 25-летию Государственного архива города Нур-Султана (19 ноября 2020 г., г. Нур-Султан). Нур-Султан, 2021. С. 19-24.

Алыспаева Г.А., Жуман Г., Саметова Г.С. Государственно-конфессиональная политика Советской власти и ее особенности в Казахстане в 1920-х гг. // Актуальные проблемы гуманитарных и социально-экономических наук. Международный электронный научный журнал / гл. ред. А.В. Немчинов; ред.: А.С. Мокроусов, [и др.]. М.: Изд-во «Перо»;

Вольск: Тип. ВВИМО, 2021. № 1(76). С. 3-12. (РИНЦ)
<https://www.elibrary.ru/item.asp?id=44928372>

Алыснаева Г.А., Жуман Г., Джумагалиева Л.Т., Саяхимова Ш.Н. Failed Draft Laws on the "Muslim Issue" in the Steppe Regions and Turkestan Region (late XIX – early XX centuries) // *Bylye Gody*. 2021. 16 (2). 799-781. (Scopus)
URL: http://ejournal52.com/journals_n/1622586427.pdf

Journal homepage: <http://ejournal52.com>

Алыснаева Г.А., Саяхимова Ш.Н., Жуман Г. Указ от 17 апреля 1905 г. «Об укреплении начал веротерпимости» и деятельность противосектантской миссии Туркестанской епархии // *Империи в мировой истории: актуальные проблемы современных исследований: сборник науч. трудов Междунар. науч.-практ. конф., Республика Башкортостан, г. Стерлитамак, 14 мая 2021 г. / отв. ред. И.И. Явнова, зам. отв. ред. Р.И. Кантимирова. – Стерлитамак: Стерлитамакский филиал БашГУ, 2021. С. 59-62. (РИНЦ)*